

KRONIKA

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Na prowincyi w Królestwie z pocztą rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartal. rs. 3. (złp. 20), W Cesarstwie taż sama opłata co na prowincyi w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za koperty.

Opłata prenumeracyjna wynosi: a) w Warszawie rocznie rs. 7 k. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kop. 80 (złp. 12) miesięcznie kop. 60 (złp. 4). Za odnośnienie do domu dopłaca się 5 (gr. 10) miesięcz.

Jutro Sw. Jana Kantego.

Wschód słońca o g. 6 m. 27.—Zach. o g. 5. m. 3.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nro 415. wprost kościoła XX. Karmelitów.

Dziś rano stopni ciepła 8, wczoraj w poł. ciep. 11. Wysokość wody na Wisle stóp 3 cali 4.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ i KRÓL w dniu wczorajszym od godziny 8¹/₂ rano w towarzystwie Jego Wys. Panującego W. Księcia Sasko-Wejmarskiego używać raczył przechadzki po Belwederkim ogrodzie. Następnie o godzinie 2¹/₄ JEGO CESARSKA KRÓLEWSKA MOŚĆ wraz z Najdostojniejszymi Osobami goszczącymi w Warszawie, jakoteż SWOIM i tychże osób orszakami, udał się na pola za rogatkę Mokotowską, gdzie odbyła została musztra pułku Noworosyjskiego dragonów imienia JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO KSIĘCIA WŁODZIMIERZA ALEKSANDROWICZA, tudzież ćwiczenia (dżigitowka) dywizyonu kozaków liniowych, po ukończeniu których w temże samem towarzystwie powrócił do Belwederu.

O godzinie 4¹/₂, dany był obiad, na który zaproszeni zostali Książęta krwi, bawiący w mieście tutejszem.

Wieczorem JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKA MOŚĆ, w towarzystwie Jego Wys. Panującego W. Księcia Sasko-Wejmarskiego, wyjechał do teatru wielkiego, w którym przedstawiano balet pod tytułem: Karnawał paryzki, po ukończeniu widowiska, powróciwszy do Belwederu o godzinie 10¹/₂, udać się raczył w towarzystwie tegoż W. Księcia na bal dany przez hr. Kossakowskiego, prezesa heroldyi Królestwa, na który także przybyli wszyscy Dostojni Goście zagraniczni, obecni w Warszawie. O godzinie 2-iej po północy JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKA MOŚĆ powrócił do Belwederu.

Dziś o godzinie 9-iej rano NAJJAŚNIEJSZY PAN opuścił miasto tutejsze udając się koleją żelazną do Skierniewic.

Tamże wyjechali wraz z osobami do orszaku ich należącymi. J. C. W. Arcy-Książę Arstrjacki Albert. Jego Królewska Wysokość Książę Orani Wilhelm Następca Tronu Niderlandzkiego. Jego Królewska Wysokość Książę August Wirtemberski i Jego Wysokość Panujący W. Książę Sasko-Wejmarski Karol.

W Orszaku JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI wyjechali: JO. Książę Gorczaków Namiestnik Królestwa; Jenerałowie-Adjutanci JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI: Paniutin, Warszawski Wojenny Jenerał-Gubernator; Kotzebue, Naczelnik Sztabu 1-iej Armii; Diakow; hr. Adlerbergowie 2gi i 3ci; Baron Pritwitz, Ogarew i Betancourt; Jenerałowie-Majorowie swity JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI: Gecewicz, Kreutz i hr. Lambert; Pułkownicy Fligiel-Adjutanci JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI: Potapow, Slepcow, Czertkow, Książę Golicyn, Rylejew i Essen; Pułkownik Gwardyi wojenny pochodny koniuszy Loeffler; Fligiel-Adjutant N. Kr. Pruskiego Loen; Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny minister Pruski przy Dworze CESARSKO-ROSSYJSKIM hr. Bismark-Schöckausen, Lejb-Medyk Dworu JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI Enochin; Rzeczywisty Radca Stanu hr. August Potocki, koniuszy Dworu JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI i hr. Kazimierz Starzeński, Kamerjunker Dworu JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI, Marszałek Szlachty Gubernii Augustowskiej.

— Dnia 19 o godzinie 9ej wieczorem daną była w b. Zamku królewskim u JJOO. Książstwa Imci Gorczaków Namiestnikostwa Królestwa wielka zabawa, którą N. CESARZ i KRÓL JMC, raczył zaszczyścić obecnością SWOJĄ.

Przybyć raczyli także na ten bal, bawiący w Warszawie: J. K. W. Karol-Aleksander, Panujący Wielki Książę Sasko-Wejmarski, J. K. W. Książę Wilhelm Oranii, Następca Tronu Nider-

landzkiego; J. K. W. Książę August Wirtemberski i J. C. W. Arcyksiążę Albert Austriacki.

Wspaniałe apartamenta zamkowe zapełniło grono innych gości, to świetne grono składały Damy Honorowe, Frejliny Dworu, Ministrowie, Jenerałowie-Adjutanci, Urzędnicy Dworu, tutejsi Dygnitarze tak Wojskowi jako i Cywilni, i Obywatele, oraz Wojskowi i Urzędnicy różnych stopni.

Za przybyciem N. PANA, którego w podwojach zamkowych miał szczęście przyjąć JO. Książę Namiestnik i JO. Księżna Namiestnikowa, muzyka zabrzmiała Hymn Lwowa, poczem po przejściu z sali niebieskiej do kolumnowej, rozpoczęta została zabawa przedstawieniem obrazów z żywych osób, a w której oprócz Dostojnej Rodziny JJKKs. Mości, przyjęły także czynny udział tak damy, jako i młodzież tutejszego towarzystwa.

Obrazów było sześć, urok ich powiększała muzyka, ułożona lub zastosowana p. J. Wieniawskiego. Obrazy stanowiły rodzaj szarad. Pierwsze dwa składały dewizę: Szlachectwo obowiązuje. Drugie dwa: Praca wywyższa. Trzecie dwa: Miłość wieńczy cnoty i jednoczy stany.

Szlachectwo, przedstawione w scenie z czasów Ludwika XVgo. Udział w niej przyjęły: Księżniczka Zofia Gorczaków, Księżniczki Golicynówny, hr. St. Kossakowska, Senatorowa Janowa Łubieńska, oraz pp. hr. St. Kossakowski, Pęcherzewski, Łaptiew i Lubieniecki. Ułożony w tym celu menuet w stylu Ludwika XVgo (utworu J. Wieniawskiego), wykonała wybornie orkiestra.

Do drugiego obrazu do słowa *Obowiązuje*, należeli, jako główna grupa, pani Chrapowicka i p. Bodisko; uzupełniali obraz: Hrabianka Ilińska, Panna Fanshawe i PP. Wsiewołod Paniutin, Prozor, Bujno i Paż, Konstanty hr. Przedziecki.

Trzeci obraz ze słowa *Praca*, przedstawiał rolnictwo. Grupa stanowiąca ten obraz, składała się z dziewicy krakowskiej i rolnika, z jej współtowarzyszek i towarzyszków. Udział w tym obrazie przyjęli: pani Prozorowa, panna Poradowska, oraz hrabina Czapska, pani Laska, panna Zabołocka, pp. Wołkow, hr. Skarbek, Włodek i Czarnocki.

Czwarty obraz z słowa *Wywyższa*, stanowił Anioł (panna Podoska), wyobrażający wiarę, u stóp którego kłęzczała dziecina (Aliksa Kotzebue).

Piątym obrazem był wyraz *L'Amour*, użyty w dwojakim znaczeniu, to jest jako *Miłość* i jako *Amur* rzeka, która opanowana potęgą cywilizacji, rozszerza ją wzdłuż brzegów. Z jednej strony tej rzeki widać grupę Chińczyków, z drugiej przy brzegu parowce, owa godła postępu, roznoszące wzdłuż i wszczeg światła oświatę. Sacchetti wykonał dekoracyę, która nie mało się przyłożyła do podniesienia efektu i odbicia zamkniętej w obrazie myśli, przedstawionej głównie przez panny Tenner i Wiorogórkę, oraz pp. hrabiów Grabowskich, M. Kossakowskiego, Wotowskiego, Pankratiew, wnuka Dostojnych Gospodarstwa.

Szósty obraz tworzyły wyrazy: *Uwieńcza i Jednoczy*. Obraz ten składały dwie grupy, to jest dam i rycerzy z poprzednich, to jest z 2go i 3go obrazów, z ich proporcjami, i grupa włóścian. Po nad grupą trzy allegoryczne postacie, przedstawiały: Sprawiedliwość (panna Podoska), Mądrość (panna Sobolew) i Odwagę (panna Albertów).

Zastosowano do tego obrazu marsz Mendelsohna-Bartoldy, z kompozycyi jego p. n. *Sen letniej nocy*.

Każdy z obrazów trwał jedną minutę i był powtarzany. Przy końcu zaś ostatniego, czyli szóstego obrazu, zajaśniał ogień bengalski.

Myśl tych obrazów, powzięta przez dostojną gospodynię, rozwinęli znani miłośnicy sztuk pięknych, Senator Hr. Kossakowski i Aleksander Przedziecki, przy pomocy J. Wieniawskiego, który kierował częścią muzykalną i orkiestrą, E. Bacha; Dyrektora Teatrów Jana Jasińskiego; Dyrektora Szkoły Sztuk Pięknych Ksaw. Kaniowskiego i Artysty Sacchietto, oraz tych osób towarzystwa, które w przedstawieniu obrazów udział przyjęły.

Po skończeniu obrazów, NAJJAŚNIEJSZY PAN raczył przejść do sali błękitnej, gdzie się rozpoczęły tańce polonezem, w którym NAJJAŚNIEJSZY CESARZ i KRÓL prowadził w pierwszą parę JO. Księżnę Gorczaków Namiestnikową. W drugiej parze szedł J. K. W. Karol-Aleksander Panujący Wielki Książę Sasko-Wejmarski z Senatorową Djakow, następnie Książęta krwi z innemi Damami, jak Jenerałową Ketzebue i Hrabinią Potocką. Po przejściu salonu, NAJJAŚNIEJSZY PAN raczył z kolei poprowadzić Senatorową Djakow, a J. K. W. W. Książę Sasko-Wejmarski JO. Księżnę Gorczaków.

Po skończonym polonezie orkiestra (Lewandowskiego) dała hasło do innych tańców, które trwały do godziny 2-iej z północy.

(Według Kur. War.)

J. K. W. Karol-Aleksander, Wielki Książę Panujący Sasko-Wejmarski, jest synem w Bogu spoczywającej WIELKIEJ KSIĘŻNEJ MARYI PAWŁOWNEJ, Ciotki NAJJAŚNIEJSZEGO PANA, a Małżonkiem Księżnej Zofii Niderlandzkiej, Ciotki obecnego w Warszawie J. K. W. Księcia Oranii.

Obecny w Warszawie, J. C. W. Arcy-Książę Albert Austriacki, jest synem niegdy Arcy-Księcia Karola i Henryki Księżniczki Nassau Weilbourg J. C. W. jest Jenerałem Jazdy Wojsk Austriackich, Komendantem III-iej Armii, Gubernatorem i Komendantem Jeneralnym w Węgrzech, Szefem Pułku Ułanów Nr. 5 w Armii CESARSKO-ROSSYJSKIEJ i Szefem Pułku Piechoty Wojsk Austriackich Nr. 44.

— Z Petersburga, 4 (14) października. —

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ, wyjechał 22 września o północy z Kijowa, przybył szczęśliwie do m. Białej-Cerkwi nazajutrz o wpół do siódmej; z rana.

Tegoż dnia o 10-iej z rana JEGO CESARSKA MOŚĆ odbył przegląd 6-go Batalionu Saperów.

Następnie NAJJAŚNIEJSZY PAN brał udział w polowaniu, urządzonem przez Hrabiów Branickich, a po obiedzie, wyjechał o 5-iej do Humania, dokąd przybył 24-go, o wpół do 4-iej z rana.

Tegoż dnia, o 11-iej z rana, NAJJAŚNIEJSZY CESARZ odbył przegląd i musztrę 2-iej i 3-iej Brygady 2-iej Dywizyi jazdy lekkiej, z których był zupełnie zadowolony.

Następnie JEGO CESARSKĄ MOŚĆ zwiedził Caricyn-Sad i o 5-iej z południa wyjechał z Humania do Elizawetgradu, dokąd przybył d. 25-go września o 6-iej z rana.

Tegoż dnia NAJJAŚNIEJSZY PAN odbył przegląd Dywizyi połączonej Kirysyerów i 5-iej jazdy lekkiej z ich artylerją i ze stann tychże był nader zadowolony.

Jego Wysokość Książę Meklemburg-Streliecki, przybywszy 12 września do Tuły, znajdował się na przeglądzie i manewrach 10-go Batalionu Strzelców Celnych, a 15-go o wpół do 8-iej z wieczora, raczył udać się do Moskwy.

Z Odessy, 28 września, NAJJAŚNIEJSZY PAN, wyjechawszy z Elizawetgradu 26-go b. m. w południe, przybył wieczorem do Mikołajewa. Tu JEGO CESARSKA MOŚĆ d. 27-go wysłuchał Nabożeństwa w Soborze, odbył przegląd Podolskiego Pułku Piechoty i oglądał Administracyę; wieczorem zaś tegoż dnia stanął szczęśliwie w Odessie.

DYPLOMY CESARSKIE:

I.

Do NASZEGO Rzeczywistego Rady Stanu, Członka Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu Królestwa Polskiego, Aleksandra Kruze.

Z uwagi na szczególnie gorliwą, usilną i pożyteczną służbę waszą przez Namiestnika NASZEGO w Królestwie Polskiem, Jenerała-Adjutanta Księcia Gorczakowa poświadczoną, NAJMILOSCIWIEJ mianowaliśmy was kawalerem CESARSKIEGO orderu NASZEGO Św. Anny pierwszej klasy, którego oznaki przesyłając przy niniejszem, rozkazujemy wam przywdziać na się i nosić według przepisów. Pozostajemy dla was CESARSKĄ łaską NASZĄ przychylnymi.

II.

Do NASZEGO Rzeczywistego Rady Stanu, i w stopniu Szambelana, Członka Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, Franciszka Skibickiego.

W nagrodę przeszło czterdziesto-letniej gorliwej służby waszej, przez Namiestnika NASZEGO w Królestwie Polskiem, Jenerała-Adjutanta Księcia Gorczakowa poświadczoną, NAJMILOSCIWIEJ mianowaliśmy was kawalerem CESARSKO-KRÓLEWSKIEGO orderu NASZEGO Św. Stanisława klasy pierwszej, którego oznaki dołączone przy niniejszem, rozkazujemy wam przywdziać na się i nosić według przepisów. Pozostajemy dla was CESARSKO-KRÓLEWSKĄ łaską NASZĄ przychylnymi.

Na oryginalne własną

JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

ALEXANDER.

w St. Petersburgu, 8 (20) września 1859 r.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Heroldya Królestwa Polskiego,

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w skutku jej przedstawienia, uznaniami zostały, decyzyą Ogólnego Zebrania Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, w d. 12 (24) września r. b. zapadła, za szlachtę dziedziczną, która nabyła tego stanu przed ogłoszeniem prawa o Szlachectwie, niżej wymienione osoby:

- Benedyktowicz Karol-Tadeusz, herbu Bełty;
- Bohdanowicz Aleksander, h. Niezgodą z odmianą;
- Bońkowski Matensz, h. Brodzie; Borowy Konrad-Damazya, h. Habdank; Borzymowski Józef, h. Slepowron; Chądzyński Kazimierz-Tomasz h. Ciołek; Chelmoński Hipolit-Jan-Nepomucen, h. Slepowron; Czaplński Feliks-Mikołaj, h. Drogosław; Duleba Napoleon-Ignacy-Aleksander, h. Alabanda; Dzewolski Józef, h. Rawicz; Gagatnicki Erazm-Józef-Michał, h. Pniejnia; Gąsiorowski Stanisław-August, h. Slepowron; Giecwicz Teodozysz-Wacław, h. Kościeszka; Głębocki Józef, h. Ostoja; Godlewski Szymon, h. Gozdawa; Godlewski Marcin, t. h.; Gołaszewski Stanisław, h. Kościeszka; Goszczycki v. Gościcki Emil-Kajetan, h. Lubicz; Grochowski Apolinary-Jakób, h. Junosza; Grodzicki Filip-Jakób-Stanisław, h. Gryf; Jarnutowski Jan-Szczepan, h. Prus 3; Jezierski (Lewalt) Marcin-Alfons-Michał, h. Rogala; Jędrzejewski Józef, h. Jastrzębiec; Kęsicki Leopold-Leonard, h. Ugowski; Kęsicki Roch-Edward, t. h.; Kęsicki Remigijusz, t. h.; Kondratowicz Konstantyn, h. Syrokomla; Koskowski vel Kuskowski Franciszek; Kozjański Antoni, h. Waskiewicz; Kryński Karol-Wojciech, h. Przegonia; Kryszka Romuald-Gustaw-Aleksander, h. Prądziec; Kuliński Władysław-Leon, h. Odrowąż; Kwiatkowski (Jaxa) Stanisław-Wiktor, h. Gryf; Laskowski Piotr-Feliks, h. Korab; Lechowski Antoni-Wincenty, h. Pilawa; Leski Władysław-Alfred, h. Leski; Lewański Leopold-Walery-Maksym, h. Suche-komnaty; Lipiński Kazimierz-Walenty-Franciszek, h. Gozdawa; Lubiński Zygmunt-Piotr, h. Wieniawa; Lubiński Władysław-Kazimierz-Michał, t. h.; Lubiński Kazimierz-Fabian, t. h.; Lubiński Józef-Karol, t. h.; Majer Edmund-Euzebiusz-Ernest, h. Lewalt; Małecki Karol-Paweł, h. Jelita; Markowski Stanisław-Kostka-Józef, h. Bończa; Marski Jan, h. Maryan; Mazurkiewicz Wiktor, h. Pobóg; Mazurkiewicz Konstanty, t. h.; Mazurkiewicz Ludwik, t. h.; Mierzejewski Jan-Rajmund, h. Szeliga; Mystkowski Józef, h. Puchała; Niciecki Jakób, h. Poraj; Nicikowski Feliks-Adam, h. Lis; Obidziński

- Feliks, h. Topór; Pawłowicz Bronisław-Wojciech, h. Odrowąż; Perdyński Kazimierz, h. Pobóg; Perski Tymoteusz-Wincenty, h. Grzymała, Perski Wincenty-Maciej, t. h.; Pogonowski Józef, h. Ogończyk; Przegaliński Robert-Antoni-Alfred, h. Jastrzębiec; Przestrzelski Alfons-Piotr; h. Slepowron; Przestrzelski Karol-Roman, t. h.; Rabiński Antoni, h. Łódzia; Rabiński Aleksander-Polikar, t. h.; Radzikowski Walery-Antoni-Julian, h. Ogończyk; Rosiński Jan-Władysław, h. Slepowron; Rudnicki Paulin-Piotr, h. Rudnica; Rydygier Abelard-Kryspin, h. Rydgier; Sikorski Michał, h. Kopasina; Skalski Walenty-Mansfet, h. Suche-komnaty; Sliwiński Paweł, h. Junosza; Smosarski Stanisław, h. Janina; Sobolewski Szymon-Tadeusz; Stojowski Michał-Tadeusz, h. Trąby; Stojowski Franciszek-Józef, t. h.; Stryjewski Ludwik-Adolf, h. Tarnowa; Stypulkowski Józef, h. Rola; Swidziński Julian-Faustyn, h. Półkoźcie; Tomaszewski Karol-Hubert-Ignacy, h. Bończa; Uzdowski Felicyan, h. Bończa; Wądołowski Jan, h. Lubicz; Wądołowski Sylwester, hr. Lubicz; Wendorff Feliks-Franciszek, h. Wierzbą; Wysocki Piotr-Jacek, h. Odrowąż; Żaboklicki Erazm-Michał, h. Lubicz; Zaleski Władysław-Maksymilian, h. Jelita; Zamojski Aleksander, h. Poraj; Zaniewski Ludwik, h. Lubicz; Zarzecki vel Zarzycki Romuald, h. Wareia; Żbikowski Paweł-Piotr, h. Grzymała; Zebrowski Antoni, h. Jasińczyk; Zebrowski Jan, t. h.; Zebrowski Franciszek, t. h.; Zebrowski Józef, t. h.; Zemła-Józef-Tomasz, h. Topór; Zemła Tomasz-Antoni, t. h.; Żyrzyński Walenty-Józef, h. Janina.

w Warszawie, d. 5 (17) października 1859 r. Prezes, Senator, Tajny Radca St. Hr. Kossakowski. Zarządzający Kancellaryą, Naczelnny Sekretarz, Radca Kollegialny Rozyński.

— W dniu 20 października, z zapadnięciem nocy, ulicami prowadzącymi do Łazienek Królewskich, ciągnęły długie szeregi ciekawych oglądania wielkiej iluminacyi, jasniejącej w parku Łazienkowskim. Tłoka jednak pomimo tych tłumów, w Łazienkach czuć nie było, bo iluminacya tak umiejętnie, tak artystycznie rozłożona była, że z każdego miejsca równie wdzieczny równie uroczy widok dawała oku. Ciekawi przeto nie tłoczyli się na jeden punkt, na jedno uprzywilejowane miejsce, ale po całym parku rozrzuconym, tu zachwycali się zdaleka jasniejącymi świątyniami, kioskami, koszykami kwiatów, ułożonych z lamp kolorowych, tam portykami z gorejącego jednostajnego światła, gdzie indziej znowu czarownym wrażeniem kolorowych świateł najfantastyczniej porozrzucanych wśród drzew cieni, wieszających się jak błędne ogniki na ich wierzchołkach. Rotunda, oświetlona a giorno, dawała widok przepysnej sali balowej, brakowało tylko muzyki i par ochoczych do tańca. Wiele widzieliśmy iluminacyi w Łazienkach, nigdy przecież jeszcze nie widzieliśmy tak umiejętnego rozłożenia światła białego i kolorowego, żeby nie raziło massami, ale artystycznie odbijało na tle ciemnem. Długo w nocy po ulicach Warszawy snuli się w cichoci wracający do domu z tej świetnej iluminacyi.

G. W.

— Na Wystawę Krajową Sztuk Pięknych, oprócz ogłoszonych w tych dniach obrazów, przybyły jeszcze: Marszałkiewicza dwa portrety akwarellowe; Dylezńskiego żołnierze staropolscy przy studni; Cieszkowskiego krajobraz Włoski, i Petzolda garkuchnia.

— Nr. 4-ty Ilustrowanego Tygodnika dziś wydany zawiera: Aloizy Żółkowski (z drzeworytem).—Kronika tygodniowa.—Instytut muzyczny w Warszawie (z drzeworytem).—Przeniesienie relikwii św. Wiktora (z drzeworytem).—Kronika sztuk pięknych.—Ustęp z poematu: „Pan Fortunat”.—Korespondencya od redakcyi.—Przegląd teatralny.—Zamek Kamieniec (z drzeworytem). Szachy i rebus.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A F R Y K A.

Ostateczny termin naznaczony cesarzowi Marokańskiemu przez królowę Hiszpańską, upłynął 15 października. — Kwestya marokańska chociaż podrzędna obok włoskiej, zasługuje na uwagę mocarstw Europejskich, a mianowicie Francyi. Nie idzie w niej o samo tylko ukroczenie rozbojów, lecz o wykonywane polityki narodowej. Niebędziemy rozwodzić się nad serdecznym związkiem Francyi z Anglią, obok którego uzbrojenia na lądzie i morzu podejmowane przez naszych przyjaciół nie ustają. Wprzód nim na wodach chińskich

pod murami Pekinu, wspólną wyprawą utwierdzony to przymierze, wprzód jeszcze zejdziemy się pod Tangerang: lecz w jakim usposobieniu, nad tem właśnie chcielibyśmy zastanowić się po trosze.

Nikt dziś nie zaprzecza, że zdobycie Algieryi jest dobrodziejstwem dla cywilizacyi i ludzkości. Mocarstwa morskie dziwią się teraz, jak można było przez tak długie wieki cierpieć łupieżstwa barbarzyńców i składać im sromotną daninę. Anglia zwyczajem swoim żądała zarczeń i wyjaśnień; wiadomo co jej na to odpowiedział Karol X, rzekł, iż państwo niepodległe ma prawo karcie rozbojników morskich i zabezpieczyć się od ich napascei.

Zdobycie Algieryi wpłynęło na uspokojenie beja Tunetańskiego, samo tylko Maroko nie umiało ocenić ile jest warta życzliwość i przyjaźń nasza.

Cesarz Mulej Abderrhaman, powodowany fanatyzmem i uporem, zniewala nas do toczenia z nimi wojny i do karcenia go na lądzie i na morza. Klęska pod Isly, bombardowanie Tangeru i Mogadoru uspokoiło go na lat kilkanaście.

Teraz znowu będzie potrzeba ukroczyć zuchwalstwa Marokanów. Lecz nie do nas będzie należało żądanie zadosyć uczynienia za ciągłe napascei, których dopuszczają się oni w imieniu cesarza marokańskiego, osłonieni bezkarnością rozbojnicy morscy na morzu Śródziemnem, jedyni jacy jeszcze pozostali. Jest to rzeczą i prawem Hiszpanii i to nas tylko dziwi, że tak długo zwlekała ten wymiar sprawiedliwości. Cieszymy się, że ten szlachetny naród zajmie dawną powagę i stanowisko w Europie. A jednakże zapewniają, że Anglia nie kontenta z tego, chce narzucić warunki Hiszpanii, żąda żeby przestała na wyprawie, która żadnej rekojmi na przyszłość nie podaje. Widać groźną flotę angielską, zgromadzoną pod Gibraltarem, jak gdyby rozbojnicy Riffu byli poddanemi W. Brytanii albo jej sprzymierzeńcami.

Anglicy są panami przejścia z Oceanu na morze Śródziemne, przez posiadanie Gibraltaru: jest to brama o dwóch kluczach. Hiszpania posiada dotąd jeden z nich, który mógłby osłabić ważność angielskiego, a nikt prócz nich nie powinien panować nad tą cieśniną. Takim rozumowaniem usprawiedliwia Anglia wszelkie inne zabory, jako to cieśniny Bahel-Mandel na morzu Czerwonem, nad którym panuje zajęta przez Anglików wyspa Perim.

Ponieważ łosem wojny Anglia zdobyła przed laty fortecę hiszpańską i Hiszpania zalana jest towarami angielskimi, tamtędy przez kontrabandę wprowadzonomi, z wielkiem uszczerbkiem jej krajowego przemysłu, ponieważ także znosić musi że obca flaga na jej ziemi powiewa, czyliż dla tego nie ma jej być wolno ukarać rozbojników i bronić swoich afrykańskich posiadłości, pod pozorem że na tem ucierpiałaby potęga Gibraltaru? Uwielbiamy szczerotę dzienników angielskich.

Czyliż cała Europa uzna tę zasadę, że nikt nie będzie mógł osiedlić się tam, gdzie by to mogło sprzeciwiać się zamiarom Anglii. Od dawna Anglia trzyma się tego systematu, on był za Napoleona Igo przyczyną długoletniej wojny.

(Journ. des Deb.)

A M E R Y K A.

Listy z Nowego Yorku donoszą o załamaniu się mostu przy mieście Rochester; zdaje się że jakiś naśladowca Blondyna, owego sztukmistrza na linie, jest sprawcą tego strasznego przypadku. Sztukmistrz rozciągnął linę w dość znacznej wysokości, nad kanałem przechodzącym przez miasto. Tłumy ludów zbiegły się na to widowisko, a domy nadbrzeża i most żelazny w pobliżu stojący, posłużyły za amfiteatr dla tysiąca ciekawych. 28 września o 5ej z południa, sztukmistrz w najlepszym okazywał swoją zręczność, gdy nagle zawałiła się galerya nad brzegiem rzeki zbudowana i ze dwadzieścia ludzi znikło, wśród połamanych desek i tumanu kurzawy. Tłumy widzów mało na to zważały i wszyscy wlepili oczy w tancerza, którego siła i zręczność coraz ich bardziej zdumiewały.

Nagle usłyszano okropny trzask i zarwał się jeden koniec mostu żelaznego, a przeszło czterysta ludzi i kilkadziesiąt wozów i wózków wpadło w kanał. Za chwilę toż samo stało się z drugim końcem mostu. Nie podobna opisać okropności zrażonych tym przypadkiem. Wyobraźcie sobie kilkaset osób wrzuconych od razu w wodę na cztery łokcie głęboką, z końmi i wozami; jęki ranionych, krzyki rozpacz, nareszcie zamieszanie panujące po obu brzegach kanału gdzie tysiące osób wybladych i przerażonych cisnie się na ratunek tak licznych ofiar.

Przecież wydobyto wszystkich z wody, i po-

kazało się, że liczba umarłych nie jest tak wielka jak mniemano z razu. Jest ich 17, a rannych 10. Tancerz na linie, mimowolny powód tej katastrofy, uciekł z miasta wśród tego zamętu. (Patrie).

A N G L I A.

Times czyni uwagi o reformie w Niemczech: Przed siedmią, lub ósmią wiekami, Niemcy byli pierwszym mocarstwem w Europie, a przynajmniej przedstawiali tyle między pojedynczymi częściami spójności, jak inne narody, a cesarz niemiecki, czyli głowa ogółu krajów niemieckich, miał pierwszeństwo przed wszystkimi monarchami chrześcijaństwa. Ale z jednej całości porobiły się liczne części, a kiedy na początku wieku bieżącego, stara budowla się rozpadła, zasada starej organizacji przeciw przy życiu pozostała; jej główną cechą jest, żeby całe państwo niemieckie, nie miało nawet imiennie naczelnika państwa. Rzeczywista niezawisłość każdego w szczególności monarchy związku niemieckiego, tak jest wielką, że ani podobna znieślić związku do zrobienia kroku naprzód. Otóż niezadowolone z tego stanu rzeczy, wywołało w ostatnich czasach ruch reformistowski, dziś mniej burzliwie, niż przed 11 laty, ponieważ się dziś tylko instynktem utrzymywania samoistnego, powoduje.

Przebiegłszy rozmaite korespondencje urzędowe, między Austrią, Prussami i księciem Sasko-koburgskim, Times dalej mówi: Trudno przewidzieć jaki z tego będzie koniec. Inaczej widzą go państwa drobne, inaczej średnie, inaczej Austrią, inaczej Prussy, a dwa ostatnie, zawsze się wzajem sprzeciwiają i sprzeciwiać muszą. Hegemonia Niemiec, jak ją nazywają Niemcy, jest wielką kwestyą, przed którą wszystkie inne ustępują. Z niej wyradza się zazdrość między Austrią i Prussami, nie dopuszczająca załatwienia tej kwestyi, i zaprowadzenia reform skutecznych. Monarcha rzeczywiście zjednoczonych Niemiec, tak jak przed laty, byłby jednym z najpotężniejszych władców, a stanowisko takie zbyt silnie podżegałoby zazdrość, aby jedno mocarstwo mogło się jej wyrzec na korzyść drugiego. Dzisiejszy ruch w Niemczech ma po części zamiar wywyższyć Prussy, i dla tego Austrią stawia mu stanowczo przeszkodę. W piśmie ministra saskiego, uderza miejsce »że obecny stan rzeczy, w żaden sposób długo trwać nie może.« Z tego wypływa, że albo jedna, albo druga strona, musi do działania przystąpić, ale w ostatnich latach już kilkakrotnie brano się do działania, tylko że bezskutecznie. I teraz więcej sobie nie można obiecywać, bo ani Austrią, ani Prussy nie chcą się wyrzec nadziei supremacji w związku, a nie będzie sposobu którekolwiek z tych państw do ustąpienia zmusić. Ale równie rzecz niepodobną zdaje się dla Austrii, przytłumienie obecnego ruchu. Łatwo stąd poznać, że kwestya Niemiec jest bardzo zawiłą, a Anglicy jako z jednego z Niemcami wychodzący plemienia, życzyć muszą, ażeby ją w taki sposób załatwiono, iżby z niej szczęście i potęga narodu wypłynęły.

(Schlesische Zeitung.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, 17 października. Dziś zebrała się komisya 24 ludzi, zaufanie mających, by ułożyć projekt prawa gminowego dla niższej Austrii, przydywał namiestnik książe Lobkowitz. Podobne jak w Wiedniu zebrania, mają dziś miejsce i w innych prowincjach. Na dzisiejszem posiedzeniu, książe Lobkowitz przedstawił ówym zaufanym, projekt prawa gminowego, wypracowany przez kancelaryą namiestnika, zalecając przytem jak największą tajemnicę. Dwóch powołanych oświadczyło się przeciw tajemnicy, na co książe odpowiedział, że narady komisyy mogą być ogłaszane, ale tajemnica ma być zachowana co do owego projektu przedstawionego; komisya na to przystała. Jeżeli jednak rozprawy nad projektem będą ogłaszane, to i tajemnica projektu zniknie. Zresztą, obradowano przy drzwiach zamkniętych, a jeden z członków p. Schloss, cuda wygadawał na dzienniki Presse i O. D. Post; przyznać jednak należy, że sam jeden był swego zdania i że nawet książe Lobkowitz go nie poparł. W ogóle członkowie komisyy objawiali dość życia. (Schle. Ztg.)

D A N I A.

Nie tylko Francya i Anglia myślą o stosunkach z Japonią i Chinami, pisze Gazeta Północna duńska. Monitor spraw zagranicznych w Danii, podał komitetowi skarbowemu projekt kredytu na 100,000 talarów (około 120,000 rs.) na koszt wyprawy do tych krain; ministerium marynarki przyłoży się do niej, w kwocie 148,000

talarów. Minister żąda także 170,000 talarów na budowę łodzi kanonierskich.

Wiadomości z Islandyi dochodzą do 3 Września. Wyspa ta wiele w tym roku wycierpiała. Mrozy były tak ciężkie, jak od lat wielu nie pamiętają. Termometr Reaumura spadł w stronie północnej i zachodniej na 26 stopni niżej zera, a w stronie południowej na 18. Wszystko pokryło się lodem, a słońce w lecie, chociaż nie zachodzi wcale przez dwa miesiące, zaledwie go roztopić mogło. Nie było więc dni pięknych, tylko wilgoć i zimno. Z tego powodu roślinność była bardzo biedna, a zboże prawie żadne. Połów ryb dosyć się powiódł i to jest niejakiem wynagrodzeniem dla mieszkańców, stanowi bowiem ich główny sposób życia.

F R A N C Y A.

Na dowód trwałości pokoju, podają, że we Francyi nie będą powoływać pod sztandary popisowych w styczniu roku przyszłego, że nawet w kwietniu jak z początku mniemano, nie przystąpią do tego, chyba dopiero pod koniec roku 1860 rozpoczną zaciąg, pomimo tego przecież wielką liczbę żołnierzy tymczasowie rzucają do domów.

W Ł O C H Y.

Depesze telegraficzne są dziś nader ubogie w wiadomości; wskazują tylko, że w Zürich podpisanym jedynie został traktat między Francją i Austrią i że Sardynia dotąd nie położyła swego podpisu na żadnym akcie pokoju. Gielda francuzka gorzej niż obojętnie przyjęła wiadomość o tym podpisie, renta nie idzie w górę, owszem cofnęła się znowu nieco. Spekulanty nie widzą, by układ zürichski usuwał wszystkie trudności, owszem, zdają się przypuszczać, że trudności prawdziwe układów dopiero się teraz zaczną, kiedy przyjdą narady nie nad zatwierdzeniem faktu spełnionego, ale nad ostatecznem rozstrzygnięciem losu Włoch. Usposobienie giełdy możeby było zresztą nieco lepsze, gdy coś pewniejszego wiadziano o kongresie. Położenie cesarza Francuzów jest dziś bardzo trudne: nie jest on tak bardzo jak dotąd panem położenia; pokojem w Vilafranka oddalił się od jednej ze stron, nie wykonaniem preliminarij mógł sobie zniechęcić drugą stronę, bo uprzejmości dotychczasowe gabinetu austriackiego nie znaczą; nie postępuje dotąd w sprawie włoskiej w stanowczej zgodzie z Anglią, ani też nie idzie ręką w rękę z Austrią; kongres więc ma go wydobyc z tego trudnego położenia. Ale i kongresu wypadek może być niepewnym; prawdopodobnie w tej chwili tworzą się nowe kombinacje, może nawet nowe przymierza i zgody, które oddziaływać mogą i muszą na stan rzeczy. (Nord.)

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Parma 18 października. Znowu tutaj wiele osób uwięziono. Rada gminna poleciła zrzucenie kolumny na której była zatknięta głowa Anviti.

Koblentz 19 października. Król Belgów przybył wczoraj po południu do naszego miasta z Moguncyi i zajął mieszkanie w hotelu pod olbrzymem. Król Leopold przepędził wieczór u księżny pruskiej, a dziś rano o godzinie ósmej odjechał po ciągiem nadzwyczajnym do Bruxelli.

Frankfurt, 18 października. Poseł austriacki przy związku niemieckim baron Kübeck, dziś przed południem do Frankfurtu powrócił.

Londyn, 20 października. Dzisiejsze dzienniki ogłaszają treść podpisanego w dniu 17 b. m. w Zürich aktu (który nie jest stanowczym traktatem pokoju ale tylko zaparagrafowaniem warunków). Z tej treści widzimy że Austrią oddaje Lombardya z wyłączeniem Peschierzy i Mantui; Cesarz Napoleon przelewa posiadanie Lombardyi na Piemont; który wypłaca 40 milionów zł. monety konwencyjnej i przejmuje trzy dziesiąte długu państwa. Austrią i Francją będą się starać o przeprowadzenie reform administracyjnych w państwie papieżkiem. Rozgraniczenie państw włoskich udzielnych, które nie miały udziału w wojnie, nastąpi tylko na skutek przyzwolenia mocarstw europejskich, które miały udział w ich utworzeniu i przyjęły gwarancje za takowe. Prawa książąt Toskanii, Modeny i Parmy wyraźnie się zastrzegają. Austrią i Francją będą pomagać do utworzenia konfederacyi włoskiej, do której także Wenecya należy; amnestya się zapewnia.

Bern, 28 października. Niewątpliwe wiadomości z Zürich donoszą, że ogłoszenie Monitora powszechnego o zawarciu pokoju było zawczesne. Warunki pokoju między Austrią i Francją są

zaparagrafowane, ale pokój nie jest jeszcze podpisany.

Berlin, 18 października. Według tymczasowego zawiadomienia, spodziewać się można, że wkrótce wszystkie mocarstwa które podpisały traktaty z 1815 r. otrzymają albo wspólnie od Francyi i Austrii wychodzące zaproszenie na kongres, albo też równoczesne o każdego z tych mocarstw. (Nord, St. Anz., Wien. Ztg., Bresl. Ztg.)

KAMIEŃ MARYNY

Obrazek z wycieczki w Sandomierskie.

Było to w roku 1856, w połowie czerwca, gdym wybrał się na zwiedzenie ponętniejszych okolic Sandomierza. Sliczneż to okolice!

Na każdym kroku nowy widok, w coraz ułudniejsze kolory przybrany, nowa przyjemność sownie wynagradzająca trudy takiej wędrówki bez celu. Bodaj to podróżować w młodocianych dniach życia! kiedy jeszcze proza zwyczajnego żywota nieobejmie rozbującej fantazyą i rozmarzonej nadzieją głowy, nie obejmie mówię w swe uściski, które wyzbiebiając uczucie, zdzierają iluzję do tego świata, tak zawsze bogatego w nadzieje i zawsze biednego w istotne szczęście i zadowolenie.

Wyjechałem z Sandomierza. Cel podróży mojej był Zawichost; gdzie miałem czekać na statek parowy ku Nowej Aleksandryi płynący. Prześliczna okolica, coraz to nowe odkrywała przed memi oczyma obrazy. Raz zdawało ci się, że błądzisz gdzieś w górach Szwajcaryi, tu znowu Wisła swym modrym a zwięzonym szlakiem ułudnie ci Niemen wyobrażała. Niemen! ów Niemen, który zawsze w myśli i we śnie złotą wstęgą rodzinnych wspomnień marzenia me przystraja; ów Niemen, który już to wije się u stóp gór, zarośli i wiosek, malowniczo przylepionych do gór i dolin; już to szeroko rozlewa się tworząc zwierciadło nieporuszone, czyste i tem cudniejsze, bo w ramki kwiatów polnych i traw zielonych objęte... Dość tego! Marzyłbym jak dziecię... Dość tych wspomnień, które pomimo woli wyrwywają się z piersi zbolalej.

Ciemno... tylko księżyc kiedy niekiedy wychyla się z za chmur, odbijając się w Wisłę. Konie śpieszą, bo czują wioskę, gdzie zwyczajem dawnym przed karczmą odetchnąć im, i kości sobie wyprostować potrzeba. Ot, i Dwikozy. Tu zapłać mostowe, za to, żeś po niegodziwym prawdziwie polskim moście przejechał, a potem wytechnawszy chwilę, dalej naprzód, do celu podróży!

Siedzę na wózku i myślę... noc na oko. Sam, w pośród nocy... wszystkie widma, strachy, sowy i puhacze dawno ucihły, spokojność grobowa. Chciałem koniecznie zacząć rozmowę z moim fornałem, ażeby sen odegnąć z oczu moich; ale widząc że mój Wojtek drzemie, nie miałem prawie serca, ażeby przerwać nie jego marzeń. Może biedny marzył o lepszej doli! Może tylko w tej chwili czuł się szczęśliwym? Koniki biegły powoli i chociaż tu i ówdzie stuknęła bryczka o kamień lub korzenie drzew, nie obawiałem się żadnego wypadku.

— Słuchaj Wojtku, zawołałem nareszcie na swego fornała: Co to za krzaczek jakiś, leży wpośród długiej łąki? Ciekawym po co go umyślnie zostawili?

— Ej! alboć to ksacek, odrzekł drzemiący Wojtuś. Dyc to pon nie wie? cy co? To kamień.

— Co za kamień? spytałem.

— A! Maryny.

— Co za Maryny?

— A Maryny co się kajś podziała ludziom z oczu: dyc długo ją szukali, nareszcie naleźli ją w Wisle, tu ją pochowali i kamień postawili z napisaniem, że «Tu leży Maryna.»

— Cóż to za jedna była ta Maryna? Czy to jej dzieci na pamiątkę ten kamień postawiły?

— Ej gdzietam proś pana. Toć zał by było i kobiety i sierot, gdyby po niej zostały, a ona dziewczuchą była i dziewczuchą pomarli (1).

— Wstydź się Wojtku, czyż dziewczyny mniej szkoda, jak kobiety wiekowej na świecie?

— A ino (2) Odparł prostoduszny Wojtek. To przecież idzie u ludzi taka gadka, że i amol

(1) W sandomierskiem lud zwykle używa liczby mnogiej w mowie o kimś.
(2) A jakże tylko.

sam smucił, się widząc biedne sieroty potyrane na świecie. Bo to jak panu wiadomo może, że Pan Bóg chcąc raz przeświadczyć się, co się na ziemi dzieje, wysłał anioła żeby wszystko zobaczył i Jemu opisał. Anioł długo chodził i gdy powrócił spytał go Pan Bóg, coby tam ciekawego widział. Anioł odpowiedział że wszystko dobre; wszystko po Jego woli, dzieje się, tylko to i Jemu markotno, że Bóg zapomniał o sierotach dwóch tam jakichś, co się potyrają na świecie. Na to Pan Bóg nie odpowiedział, ino kazał aniołowi iść tam, gdzie najgłębsze morze i wyszukać najmniejszy kamyczek ze wszystkich i przynieść go sobie. A gdy anioł wszystko to zrobił, Bóg rozbił ten kamień i pokazał mu malutkiego *kielby* mgła robaczka, mówiąc: jeżeli o takim małym robaczku wiem to i o sierotach na świecie pamiętam (3). Otóż widzi Pan, anioł chociaż anioł, a smucił się nad sierotami, to czemu i ja człowiek, choć wiem że Bóg o nich pamięta, ale przez naturę zawsze się smuce; bo to jakże nie żałować dzieci, które biedna matka zostawia same na łasce ludzi. A ta dziewczucha co co sama sobie śmierci szukała i znalazła, to i bez głowy nie przejdzie.

— A to jakim sposobem szukała i znalazła sobie śmierć rzekłem zaciekawiony?

— Het tu niedaleko koło Wisły leży wieś nazwana *Slupce*; tamto pono kiedyś, raz Stacha parobczaka pono kochanego tej Maryski na wojnie zabili. Musiał to być galanto chłopiec, kiedy dziewczusko zgłupiało po nim. Jakoś pobladła, tylko pono śpiewała tak smutno, że aż ludziom markotno było, płakało nieboże ciągle i zwaryowało. Wozili ją do Siostr miłosiernych do Lublina. Zamtąd wyszła taka sama jak przedtem była, męczyła się, mizerowała i w końcu tu ją znaleźli, rzekł Wojtek (ukazując na Wisłę). Poczciwi ludziska wydobyli ją z wody, pochowali i kamieniem tym co Pan pytał przycisnęli. Wieczny jej odpoczynek!.....

Rozmaitości.

— Patrie podaje nowy przykład pojętności i namiętności w ptakach; szkoda że nie wiedział o nim p. Michelet, autor Ptaka, Owadu, Miłości, byłby go pewnie w dziele swoim zamieścił.

W Normandyi, młoda panienska, córka właściciela ziemskiego, uratowała małego wróbelka, którego porwały z gniazda swawolne chłopaki wiejskie i zamęczyć chciały. Wróbelek urosł w jej pokoju, ulaskawił się i bardzo był przywiązany do swojej pani. Jadał z jej talerza, siadywał na ręku, wylatał przez okno do ogrodu, bujał swobodnie przez parę godzin, lecz zawsze w porze obiadowej i na noc wracał do pokoju. I tak było więcej jak przez rok jeden. Pewnego razu, wróbel wyleciał już nie wrócił. Daremnie go szukano, zdawało się że musiał go schwytać i pozrzeć jaki ptak drapieżny. Dla pocieszenia dziewczynki po stracie faworyta, rodzice kupili małego gatunku papugę, do której wkrótce tak się przywiązała jak do wróbla. Po jakimś czasie pojechała z rodzicami do Rouen, i tam weszli do krawca damskiego. Ptak siedzący w klatce otwartej, skoro tylko ją postrzegł, wyleciał i usiadł na jej ręce z oznakami najwyższej radości. Był to jej dawny ulubieniec. Krawiec pojechał był na wieś do swoich krewnych, a wyszedłszy z fuzyą do lasku postrzelił nieboraka. Ulitował się nad nim, wziął go, wyleczył, a wróbel oswojony i zręczny, prędko pozyskał względy nowego pana. Pierwotna właścicielka, ofiarą pół franka wykupiła go i przywiozła do domu. Lecz cóż stało? Wróbel postrzegłszy rywalkę papugę, która usiadła na rękę swojej pani, wpadł w niesłychaną wściekłość, rzucił się na papugę, i po krótkiej walce oslepił; po czem wyleciał otwartym oknem i odtąd już nie powrócił do pokoju. Biedna papuga zdechła z ran odniesionych w tej bitwie. Wróbel, bądź to że poznawał iż się dopuścił złego czynu, bądź też tak mocno obrażony był tem, że jego pani przyswoiła sobie innego ptaka, nie chciał pojednać się z dziewczynką, wyszukał sobie samicy, uwił gniazdo na pobliskim drzewie, lecz już nigdy nie zbliżył się do swo-

jej dawnej pani; a kiedy mu posypie ziarna lub okruchy bułki pod drzewem, nie wyjdzie z gniazda, czeka dopóki ona nie odejdzie, wówczas dopiero spuszcza się na ziemię i zbiera co mu porzucono.

WIADOMOŚCI O HANDLU ZBOŻOWYM.

Gdańsk 15 października. Czas chłodny, jesienno i słotny. Targi angielskie wzmocniły się: a lubo podwyższenie cen w ciągu tygodnia o 1 do 2 szyl. na kwarterze tylko notują: poprawa odbija się głównie w łatwiejszym obyciu i objawiającej się spekulacji.

Ulewne deszcze w Anglii, zniszczyły wiele paszy i siana, co takie acz pośrednio na ożywienie handlu zbożowego wpłynęło. Wczorajsza depeusza telegraficzna donosi, że targi są spokojniejsze; nikt wszakże nie watpi że punkt najniższy cen już minął; a poprawa ogólna z jesieni, po zbiorach i w obec znacznej zeszłorocznej rezerwy, zdaje się mieć podstawę pewną i stałą.

Targi szkockie, irlandzkie i prowincjonalne, lepiej od Londyńskiego trzymały się i z wyższym zamknęły się podniesieniem.

We Francyi podwyższenie było ogólne a nawet znaczące przybrało rozmiary. Północne w najlepszej kulturze będące i najwięcej zboża produkujące prowincje, z największą wystąpiły potrzebą. Ożywienie to tłumaczono wyczerpaniem zapasów zeszłorocznych i niedostatecznością tegorocznego zbioru. Gdyby w istocie tak byź miało co się nam zdaje przedwczesnem, targi mogły by uleść gorączkowemu fluktuacyom.

W Hollandyi, Belgii i wszystkich bez wyjątku morza niemieckiego portach, ceny się podniosły, i ruch ożywił. Żyto szczególnie w Hollandyi znacznie w wartości przybrało.

Na targu naszym było wiele ruchu i w pierwszych dniach ceny o 10 do 20 guld. przybrały ku końcowi tygodnia, ożywienie to ustąpiło: o chota do kupna zmniejszyła się, a chcąc zdecydować kupca, potrzeba było w cenie małą zrobić ofiarę.

Pszenice świeże chętnie kupowano, ale lekkie porosłe zeszłoroczne ziarno, żadnego nie miało odbytu. Żyto od zeszłej soboty 10 do 12 guld. podniosło się przy dobrej ochocie do kupna. Na podstawę wiosenną płacono chętnie 290 guld., sprzedający jednak żądali 300, co się nie dało osiągnąć.

Sprzedano razem pszenicy 1,120 łasztów z tych 1/3 świeżej nadeszłej koleją żelazną. Żyta łaszt. 210, jęczmienia 140, grochu 80, nasienia makoowego 2 2/3.

Płacono za łaszt pszenicy wagi hollend. od 126 do 130, guld. prus. od 360 do 410, wagi polskiej od 237 do 245, od złp. 29 gr. 16 do złp. 3 gr. 20 za korzec.

Płacono za łaszt pszenicy wagi hollend. od 131 do 134, guld. prus. od 425 do 480, wagi polskiej od złp. 34 gr. 15 do złp. 39 gr. 14 za korzec.

Płacono za łaszt pszenicy wagi hollend. od 13 1/2 do 137, guld. prus. od 440 do 470, wagi polskiej od 253 do 258, od złp. 36 gr. 6 do złp. 38 gr. 19 za korzec.

Płacono za łaszt żyta wagi hollend. 130, guld. prus. od 270 do 294, wagi pols. 245, od złp. 23 gr. 26, do złp. 26 za korzec.

Płacono za łaszt jęczmienia wagi hollend. od 106 do 115, guld. prus. od 250 do 306, wagi polskiej od 200 do 217, od złp. 22 gr. 4 do złp. 27 za korzec.

Płacono za łaszt grochu guld. prus. od 300 do 330, od złp. 26 gr. 16 do złp. 29 gr. 5 za korzec.

Toruń przebyło pszenicy łasztów 179, żyta 186, bali dębowych 168, belek dębowych 325, belek sosnowych i okrągłaków 10,128, obręczy kop. 1,100, cukru cetnarów 125.

Wysokość wody zeszłb 2" pod zero.

Drzewa sprzed. 9 kop bali dęb. koron. 1280 tal.

Klep. pipow. k. 16 kopa 44 tal.

1500 okrąg. 12 cali kopa po 300.

1080 „ 13 „ „ „ 330.

500 braków 16/17 c. „ „ 350 kubik.

2300 belek sosnowych od 23 do 30 dług 12 1/2 od 7 1/2 do 8 1/2 guld.

800 murlat od 10/10 do 26 dług. od 5. gul.

Kursa londyńskie 197 5/8, hamburgskie 44 5/8, amsterd. 101 1/2.

Aleksander Makowski.

OGŁOSZENIE

KSIĘGARNIA

SKŁAD NUT I PAPIERU

Maurycyego Orgelbranda w Wilnie.

Utrzymuje ciągle znaczne zapasy tak krajowych jak zagranicznych dzieł w różnych językach i we wszystkich gałęziach, liczny dobór **Nut Mapp Atlasów** i globusów jeograficznych; przyjmuje *prenumeratę na pisma perjodyczne, żurnale mób krajowe i zagraniczne* i na żądanie wszelkie zapisy skutecznia w krótkim czasie. Rozgąłżone stosunki handlowe, zaopatrują często powyższy zakład we wszystkie nowości literackie i muzyczne, wnet po ogłoszeniu ich przez wydawców i niezwłocznie takowych dostarczać obowiązuje się, po cenach najprzystępniejszych **książki** krajowe po cenach miejscowych, zagraniczne po takiejże, z doliczeniem kosztów transportu. **Nuty** zaś bez wyjątku czy w kraju czy za granicą wydawane, po cenach miejscowych różniących się od Wileńskich od 20—25 k. na każdym rublu. Drukowane katalogi książek i nut znajdujących się w powyższym zakładzie, przesyłają się bezpłatnie do miejsc wskazanych. W miarę przybywania nowości, dodatki katalogów ukazują się. Zapisujący z prowincyi książek na rs. 10 albo nut na rs. 5 kosztów przesyłki nie ponoszą; przy znaczniejszych partjach korzystniejsze warunki. Na miejscu, kupujący w mniejszych partjach, zyskują odstępstwa kosztom pocztowym wyrównyujące, a przy większych partjach tak jak zwykle korzystniejsze warunki. Posiadający rzadkości bibliograficzne szczególnie z XVI i XVII wieku, a życzący takowe zbyć lub na inne dzieła zamienić, proszeni są o wiadomość i ceny, jako też o ściśle objaśnienie, w jakim stanie są dzieła do zbycia. Poszukującym rzadkości, księgarnia ofiaruje pośrednictwo. Dla wygody korespondentów swoich taż księgarnia stale utrzymuje zapasy **Strun** prawdziwie włoskich, **Kalafonii** paryzkiej, **Papierni** biurowego i listowego od najwykwintniejszych gatunków angielskich i francuzkich do zwyczajnego na codzienny użytek. Posiada nadto **Maszynkę** do suchych (en relief) odcisków **Biletów Wizytowych**, liter początkowych i całych imion na papierze listowym i w tym celu zamówienia przyjmuje.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 9 (21) Października 1859 r.

	żądano		płacono	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.
Monety.				
Pół imperyalu Rossyjskie.	—	—	5	54
Dukaty holenderskie	—	—	—	—
Papiery.				
Oblig. Skarb. za rs. (oprócz kup. Biletu Skarbu Królest. Polskiego. Listy Zastawne białe III. Okresu (prócz kuponu) za rs. 15. Obligacye Częstkowe na 500 zł. (oprócz kuponu)	92	10	—	—
Cert. Banku na Obl. Cz. lit. A. na 300 zł.	—	—	—	—
Cert. Banku lit. B. na 200 zł. bez proc.	—	—	—	—
Cert. Banku na Obl. lit. B. na 200 zł. procentowe	—	—	—	—
Dowody Kom. Cent. Likwid. na 100 zł.	—	—	—	—
Nowa Rossyjska pożyczka z roku oprócz kuponu.	—	—	—	—
„ „ z r. 1855	—	—	—	—
Weksle.				
Berlin. 100 Tal. 2 M.	103	80	103	50
„ „ „ 100 Tal. k. t.	—	—	—	—
Gdańsk. 100 Tal. 2 M.	—	—	—	—
„ „ „ 100 Tal. k. t.	—	—	—	—
Hamburg. 300 BMk. 2 M.	156	60	—	—
Londyn. 1 Ft. St. 3 M.	6	91	—	—
Moskwa. 100 Rsr. k. t.	99	33	—	—
Petersburg. 100 Rsr. 1 M.	99	66	—	—
„ „ „ 100 Rsr. k. t.	—	—	—	—
Paryż. 300 Fran. 2 M.	82	80	—	—
„ „ „ 300 Fran. 1 M.	—	—	—	—
Wiedeń. 150 Zł. R. 2 M.	84	50	—	—
Wrocław. 100 Talar. 2 M.	—	—	—	—

Wartość kuponu bieżącego od Obl. Skarb. Rs. 1 k. 23 1/2 od Listów Zastawnych k. 19 1/2 od Nowej Rossyjskiej pożyczki Rs. — k.

TEATR WIELKI. Jutro: *Trubadur.*

TEATR ROZMAITOSCI. Jutro: *Tak się*

dzieje czyli życie nad stan.